

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 16. junija 1875.

Obseg: Novi minister kmetijstva. — Novi Kranjski panj po Dzierzonovi osnovi. (Dalje.) — Zdravilna moč salicilne kisline. — Lončene cevi za drenažo in vodotoče. — Zapisnik 33. odboroze skupščine slovenske Matice 26. maja. — Nekoliko posnetkov iz Miklošičeve sintakse. (Dalje.) — Beseda o plemstvu. — „Mlado“ in „Staročehi“. (Konec.) — Spomini na deželne zборе. — Mnogovrstne novice. — Obrazi iz domačega življenja. (Dal.) — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Novi minister kmetijstva.

Grof Jeronim Mannsfeld, novi minister kmetijstva, se je rodil 20. julija 1842. Prejšnji čas vojak — v Danski vojski se je odlikoval z neustrašeno pogumnostjo — je zadnja leta se samo s kmetijstvom pečal in velika svoja posestva na Českem sam oskrboval. Pred 2 letoma je bil v vrsti velikih posestnikov (nemških) v deželni zbor voljen. Tukaj in v deželnem kmetijskem svetu v Pragi se je mnogokrat skazal izvedenega kmetovalca; posvetovanja gozdne postave v letošnjem deželnem zboru Českem se je živo udeleževal. Praktično znanstvo, delavnost in eneržija se novemu ministru pripisujejo od več strani.

Tako piše „Oesterr. landwirthschaftliches Wochenblatt“ v številu 22 in dodaja potem tem životopisnim črticam novega ministra še to le:

„Minister Chlumecky je bil izvrstno marljiv v svojem važnem poslu, ljubeznjiv in prijazen, al navadno so take nature mehke, in zato se večkrat zgodi, da nadležniki mehkega človeka predaleč tirajo; zato ne more sitnežem lahko kake službe odreči in mnenju drugih ministrov, ki malo ali celó nič ne poznajo potrebščin kmetijstva, udá se prelahko; to pa dela težave pravemu in zavira dobre namene. Tako mehke nature menda ne bo grof Mannsfeld, kajti v Danski vojski se ni dal pregovoriti, da ne bi se bil boril v sprednjih vrstah. Potem smemo od njega pričakovati, da bode možato branil popolno veljavo ministerstva kmetijskega, da se ne postavlja za druga. Mi se pa še posebno nadjamo pogumnega njegovega postopanja takrat, ko bode končno šlo za prenaredbo zemljiškega davka (Grundsteuerreform), da se ta prenaredba ne bode izvršila le na dobiček davkarijam, ampak na blagor kmetijstva, — kedar bo šlo za to, da se pri obravnavah colnih tarif, pri tarifah železniških itd. pravica skaže željam kmetijskega stanu. Nadjamo se in upamo pa dalje tudi še to, da novi minister, ki je mnogo prilike imel, soznati se z veseljem in težavami kmetijstva, spolnil mnogovrstne želje njegove gledé na postavodajstvo v kmetijskih zadevah.

Dobro sicer vemo, da ena sama moč, če tudi je ministerska moč, ni v stanu, povzdigniti stan kmetijski, ako tega kmetijski stan sam noče; al tudi ena sama

moč, če ima resno voljo to storiti in če si prava sredstva izbira, delati vendar more potem čudeže na blagor kmetijstvu.

Naj bi tedaj naše kmetijske gospodarje vse resna volja navdajala storiti svojo dolžnost, in naj bi grof Mannsfeld, kogar, ker je izveden mož v kmetijstvu, kmetovalci radostni za ministra pozdravljajo, bil ona prava moč!“ —

Tako piše gori imenovani Dunajski časnik. Mi ne poznamo novega ministra; ker pa oni list ni odvisen od vlade, smemo menda verjeti njegovim besedam, pristavlja le željo to, da kmetijstvu vseh dežel, naj bodo nemške ali slovanske, bode enako pravičen.

Novi Kranjski panj

po Dzierzonovi osnovi.

Spisuje Luka Porenta, župnik in čebelar v Bohinji.

(Dalje.)

Ko so ti čebele na nekatere letvice satove že delati začele, potem moreš tiste satnike, kar jih čebele še ne potrebujejo, iz panja vzeti in za kak drug panj porabiti, ker se ti potlej ni treba več bati, da bi se ti čebele na prazni strop preselile, kedar so se nekaterih satov že dobro poprijele; tudi moreš potem satove, na katerih čebele sedé, na ta ali uni konec prestaviti, kakor ti je drago.

Če je bil pa roj zeló velik, in če je paša prav dobra, se ti bo včasih tudi prigodilo, da ti bodo čebele kar naenkrat na vse letvice satove delati začele.

Dasiravno pa pilepljevanje satovnih začetkov, kakor sem zgoraj povedal, čebelarju nobenih posebnih težav ne prizadeva, so meni vendar še bolj všeč satniki, na katere satovnih začetkov ni treba pilepljevati. Taki satniki so pa dvojne sorte: trirobati ali pa z enim samim robcem. Trirobate je iznašel slavnostni čebelar g. Sumper. Ker pa v mojih panjovih čebele satje po-čez delajo in ne po dolgem, kakor v Sumperjevih, so se mi za moje panjove trirobati satniki predebili in premočni zdeli, zato sem za svoje panjove satnike z enim samim robcem delati začel. Ti moji satniki so sicer plošati, kakor navadni, le samo spodaj, kamor čebele svoje satove pilepijo, imajo tanke robčke, kateri so narejeni ravno po sredi satnika od enega konca do drugega.